

บทที่

1

**พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ก (Facebook)
ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**
**The Behavior and Impacts of Using Facebook of
University Students in Bangkok**

บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ
Boonyou Khorpornprasert

บทที่

1

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook)
ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครThe Behavior and Impacts of Using Facebook of
University Students in Bangkokบุญอยู่ ขอพรประเสริฐ¹
Boonyou Khorpornprasert

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ ประโยชน์ที่ได้รับ และผลกระทบจากการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวน 10 แห่งรวม 700 ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 60.3 มีอายุระหว่าง 18-19 ปีร้อยละ 37.4 ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 2.51-3.00 ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 70.1 ใช้เฟซบุ๊กทุกวัน โดยใช้มากกว่า 2 ชั่วโมงต่อครั้ง มักใช้เมื่อมีเวลาว่าง และนิยมใช้ผ่านอุปกรณ์มือถือร้อยละ 67.6 ในด้านรูปแบบการใช้พบว่า ใช้สนทนา (Chat) กับเพื่อน และใช้เขียนแสดงความยินดีกับเพื่อนในโอกาสต่างๆ อยู่ในระดับน้อยมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 และ 3.36 ตามลำดับ (จากคะแนนเต็ม 5) ส่วนการกด Like เอาใจเพื่อน การอัปโหลด (Up Load) ภาพต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การโพสต์ข้อความเล่าเรื่องต่างๆ การติดตามข่าวประจำวัน การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนเก่า การแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ต่างๆ (Comment) และการสร้างอัลบั้มรูปมีการใช้อยู่ในระดับน้อย ด้านประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุดได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน มีคะแนนเฉลี่ย 4.16 และผลกระทบที่เคยเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างจากการเล่นเฟซบุ๊กมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกริก

แฟน/คนรัก การทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับเพื่อน และผลการเรียนลดลง หรือแ่ล้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.66 1.59 และ 1.46 ตามลำดับ (จากคะแนนเต็ม 3) ในด้านการเรียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 42.1 เคยได้รับผลกระทบทำให้ผลการเรียนลดลงในระดับเป็นบางครั้งจนถึงบ่อยครั้ง ร้อยละ 36.2 เคยส่งการบ้านไม่ทัน ร้อยละ 28.0 เคยโดนครู/อาจารย์ว่ากล่าวเพราะเล่นเฟสบุ๊คในห้องเรียน นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.7 เคยได้รับอุบัติเหตุทางร่างกายเช่น การเดินชนกับคนอื่น ๆ หรือหกล้มเพราะมัวแต่เล่นเฟสบุ๊ค

คำสำคัญ : พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ค ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เฟสบุ๊ค และผลกระทบจากการใช้เฟสบุ๊ค

Abstract

The objectives of this research were to study the benefits, behavior, and impacts of using Facebook of university students in Bangkok. The data were collected from ten different private and public universities amounting to seven hundred samples. The results showed that the majority of the respondents were female (60.3%) at the age of 18-19 years old (37.4%), with the average grade point average (G.P.A) of 2.51-3.01. Overall, 70.1% of the respondents used Facebook every day. The majority of them used Facebook for up to two hours, preferably through mobile phones (67.6%) in their spare time. It was also found that the purposes of using Facebook at a very high frequency were online chats with friends and congratulating friends on multiple occasions with an average score of 3.51 and 3.36 respectively (out of the total score of 5). Additionally, the use of the like button to impress friends, updating personal status, updating news, contacting old friends, commenting and creating photo albums, these activities were found at a high frequency of use. The highest benefit that the majority of the respondents received from using Facebook was receiving up-to-date information with an

average score of 4.16. In terms of the impacts of using Facebook, the majority of the respondents stated that these were: arguments, fights or disagreements with boyfriend/ girlfriend; arguments and disagreements with friends; and lowering their academic performance to the average score of 1.66, 1.59 and 1.46 (the maximum score of 3). The results also showed that up to 42.1% of the respondents were affected in terms of academic performance at the level of sometimes up to often. Besides, 36.2% of the respondents were unable to submit assignments in time and 28% of the respondents were scolded for using Facebook in class. Moreover, up to 23.7% of the respondents got physical injury from accidents such as bumping into other people or falling over from using Facebook.

Key words : Behavior, Benefits and Impacts of Using Facebook

1. ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ในยุคปัจจุบันอินเทอร์เน็ต (Internet) นับว่ามีบทบาทและมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของประชาชนมากขึ้น จนกลายเป็นการสื่อสารสมัยใหม่ที่เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันโดยมีส่วนช่วยทั้งในเรื่องการศึกษา การทำงาน การติดต่อสื่อสาร ความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ทำให้อินเทอร์เน็ตมีความเติบโตและมีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นทุกวัน มีการพัฒนาช่องทางใหม่ๆ บนอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นมากมาย ดังเช่นเว็บไซต์ในรูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Networking) ในปัจจุบันมีผู้ใช้งานทั่วโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เฟสบุ๊ก (Facebook) เป็นหนึ่งในเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างๆ ที่มีผู้ใช้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีผู้ใช้งานไม่ต่ำกว่า 400 ล้านคนต่อเดือน และกลายเป็นเว็บไซต์ Social Networking ที่ใหญ่ที่สุดในโลก (พรุษพล มังกรพิศม, 2553) สำหรับในประเทศไทย มีผลสำรวจพบว่า ในปี พ.ศ. 2551 มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตถึง 16.1 ล้านคน และนิยมการใช้เว็บไซต์ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างๆ ด้วยเพราะเครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่ได้เป็นเพียงแค่เครื่องมือสื่อสารที่สร้างแต่ความบันเทิงให้กับบุคคลทั่วไป แต่กลายเป็นเครื่องมือทางการตลาดที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ในขณะนี้ มีอัตราจำนวนผู้ใช้งานเติบโตอย่างรวดเร็ว จากการสำรวจของเฟสบุ๊ก (Facebook) พบว่า ผู้ใช้งาน (Active Users)

ที่มีจำนวนสูงสุดคือ กลุ่มอายุ 18–25 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง ขณะที่กลุ่มที่ใช้งานเป็นอันดับ 2 คือ กลุ่มอายุ 26–34 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง (www.allfacebook.com อ้างในภัทรา เรืองสวัสดิ์, 2553) ทั้งนี้ ในกลุ่มนักศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่นมีการเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งเป็นที่นิยมของกลุ่มวัยรุ่นมาก ทั้งนี้เทคโนโลยีทางการสื่อสารอย่างเครือข่ายสังคมออนไลน์แบบเฟซบุ๊ก (Facebook) นั้นมีข้อดีคือ การความสัมพันธ์ทางการสื่อสารในรูปแบบใหม่ที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะแต่การสนทนาซึ่งกันและกันเท่านั้น แต่ยังเป็น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ลดช่องว่างทางระยะทางและเวลา เพราะทำให้ เราได้พบเพื่อนใหม่รวมถึงพบเพื่อนเก่าๆ ที่ไม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้ การสื่อสารง่ายและรวดเร็วมากขึ้น โดยไม่ใช่แค่การรู้จักกันในกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดการสื่อสารถึงกันครอบคลุมทั่วโลก ซึ่งหากมองในแง่ของความเป็น สื่อสมัยใหม่นั้น เฟซบุ๊ก (Facebook) เปรียบเสมือนการย่อโลกให้เล็กลง การสื่อสาร มีความทันสมัย รวดเร็วและมีความก้าวล้ำทางเทคโนโลยีมากขึ้น และเป็นข้อถกเถียง ทางสังคมถึงผลกระทบในปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาเรื่องสิทธิส่วนบุคคล การละเมิด การทะเลาะวิวาท การใช้คำพูดและการนำรูปที่ไม่เหมาะสมลงใน เว็บไซต์ รวมถึงการใส่ข้อมูลในเชิงไม่สร้างสรรค์ ปัญหาเรื่องศาสนา เรื่องเพศ หรือแม้กระทั่งการหลอกลวงต่างๆ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ของ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครว่าเป็นอย่างไร รวมถึงศึกษาการใช้ประโยชน์และ ผลกระทบที่นักศึกษาได้รับจากการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำข้อมูล ที่ได้มาทำความเข้าใจพฤติกรรมสื่อสารในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น ในยุคปัจจุบัน รวมถึงสามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงวางแผนส่งเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และความเข้มแข็งให้กับนักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนที่สำคัญของประเทศชาติ ให้เป็น ผู้ที่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย มั่นคง รวมถึงสามารถใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีและการสื่อสารอย่างรู้เท่าทัน เพื่อพัฒนาตนเองให้กลายเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษาระดับ อุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้ ประโยชน์ และผลกระทบจากการใช้เฟสบุ๊คนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่กำลังได้รับความนิยม
2. สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปวางแผนพัฒนาและส่งเสริมให้นักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนสำคัญของชาติสามารถใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารได้อย่างรู้เท่าทัน และสร้างสรรค์ต่อไป โดยไม่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมหรือกลุ่มมิจฉาชีพที่อาศัยเฟสบุ๊คเป็นช่องทางในการกระทำความผิด
3. สามารถนำผลงานวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่อง การตลาด การโฆษณา หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนพัฒนากลยุทธ์ทางการสื่อสารผ่านเฟสบุ๊คให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารการตลาดผ่านเฟสบุ๊คกับกลุ่มนักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆที่มีการใช้เฟสบุ๊คเป็นประจำ

4. ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคปกติของสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรในการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา สถาบันการศึกษาที่ศึกษาอยู่ คณะแผนเฉลี่ยสะสม และตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ค การใช้ประโยชน์จากเฟสบุ๊ค และผลกระทบจากการใช้เฟสบุ๊ค

5. นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ค หมายถึง การใช้เฟสบุ๊คในรูปแบบและลักษณะต่าง ๆ ประกอบด้วย ความถี่ และระยะเวลาในการใช้เฟสบุ๊ค สถานที่และอุปกรณ์ในการใช้เฟสบุ๊ค ตลอดจนจนลักษณะของรายการต่าง ๆ ในเฟสบุ๊คที่มีการใช้งาน

ประโยชน์จากการใช้เฟสบุ๊ค หมายถึง วัตถุประสงค์ในการใช้เฟสบุ๊ค อันประกอบด้วยการใช้เพื่อความบันเทิง เพื่อสนทนากับเพื่อนและคนอื่นๆ เพื่อหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนและสังคม เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอเรื่องราวของตนเอง เพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ

ผลกระทบจากการใช้เฟสบุ๊ค หมายถึง ผลลัพธ์ทั้งทางบวกและลบที่เกิดจากการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยผลกระทบด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านชีวิตส่วนตัว

6. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

6.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อ

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อเป็นการมุ่งศึกษาถึงผู้รับสาร การที่ผู้รับสารจะใช้สื่ออะไรในการเปิดรับข่าวสาร ผู้รับสารจะมีการเลือกสรร และการแสวงหาข่าวสารให้เป็นไปตามความต้องการ หรือความคาดหวังที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลโดยทั่วไปแล้วผู้รับสารมีกระบวนการเลือกสรรข่าวสารซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้ (พีระ จิระโสภณ, 2538)

1. การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งสารใดแหล่งสารหนึ่งที่มีอยู่ด้วยกันหลายแห่ง โดยทั่วไปแล้วผู้รับสารมักจะเลือกเปิดรับข่าวสาร ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความเชื่อ ทศนคติและความสนใจของตน

2. การเลือกรับรู้หรือตีความ (Selective Perception or Selective Interpretation) เป็นกระบวนการขึ้นกลั่นกรองขั้นต่อมา เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใดแล้วผู้รับข่าวสารจะเลือกรับรู้ หรือตีความหมาย ความเข้าใจของตนเอง หรือทัศนคติ ประสบการณ์ตามความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง ตามแรงจูงใจ ตามสภาวะร่างกายหรือสภาวะอารมณ์ เป็นต้น

3. กระบวนการเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นแนวโน้มการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะสารที่มีเนื้อหาสาระที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ และทัศนคติของตนเอง การเลือกจดจำนี้เปรียบเสมือนเครื่องกรองขั้นสุดท้าย ที่มีผลต่อผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ในบางครั้งก็จะลืมนเนื้อหาของสารในส่วนที่ไม่ตรงกับความต้องการของตนเอง

นอกจากนี้ วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wibur Schramm, 1962) ยังชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับสารดังนี้

1. ประสบการณ์ ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของตน
2. การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของตน
3. ภูมิหลัง ผู้รับสารมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน จะให้ความสนใจต่อเนื้อหาสารที่ต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อม มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาสารที่ต่างกัน
5. ความสามารถในการรับสาร เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจของผู้รับสารที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับสารที่ต่างกัน
6. บุคลิกภาพ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร สถานภาพทางอารมณ์ อาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าใจความหมายของสาร
7. ทัศนคติ เป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อข่าวสารที่เปิดรับ

6.2 แนวคิดเกี่ยวกับเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network Sites: SNS)

นิยามของเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network Sites: SNS) คือเป็นเว็บไซต์ที่ให้ปัจเจกบุคคลได้กระทำการสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. สร้างฐานข้อมูลส่วนตัวบนพื้นที่สาธารณะหรือกึ่งสาธารณะในระบบที่มีขอบเขต
2. เชื่อมต่อรายการต่าง ๆ ที่ผู้ใช้ยอมให้มีการแบ่งปันข้อมูลไปยังบุคคลต่าง ๆ ที่ติดต่อสื่อสารกัน
3. สามารถเข้าชมและกีดขวางรายการเชื่อมของบุคคลภายในระบบได้ ธรรมชาติและการตั้งชื่อของการเชื่อมต่อเหล่านี้จะมีความหลากหลาย (Boyd & Ellison, 2007)

สิ่งที่ทำให้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความพิเศษ ไม่ใช่แค่การยอมรับให้ปัจเจกบุคคลได้พบปะกับบุคคลแปลกหน้าได้เท่านั้น แต่ยังทำให้ผู้ใช้สามารถ

เชื่อมต่อเครือข่ายสังคมและเครือข่ายนั้นมองเห็นได้ และในเว็บไซต์เครือข่ายสังคมขนาดใหญ่หลายๆ แห่งการเชื่อมต่อของผู้ไม่เกี่ยวข้องไม่จำเป็นจะต้องจำกัดอยู่ที่พบปะเพื่อนใหม่เท่านั้น แต่พวกเขายังสามารถสื่อสารกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมต่อกันในเครือข่ายสังคมปกติอยู่แล้วเช่นกัน เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์มีการพัฒนาลักษณะหน้าตาในหลายรูปแบบ แต่สิ่งที่เป็นแก่นหลักประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัวที่สามารถมองเห็นได้ ที่แสดงการเชื่อมต่อรายการของเพื่อนที่เป็นผู้ใช้งานระบบเดียวกัน ข้อมูลส่วนตัวจะเป็นที่แยกออกมาชัดเจนที่ทำให้บุคคลสามารถรอกข้อมูลสถานะของตนได้ (Sunden, 2003 : 3 อ้างใน Boyd & Ellison, 2007) และเมื่อเชื่อมต่อกับเครือข่ายสังคมออนไลน์แต่ละบุคคลจะถูกขอให้กรอกข้อมูลที่ประกอบไปด้วยชุดคำถาม เช่น อายุ ที่อยู่ ความสนใจ และสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเขาและหลายๆ เว็บไซต์ยังให้ผู้ที่ใช้งานนำรูปส่วนตัวแสดงบนหน้าเว็บได้ บางเว็บไซต์อาจจะให้ผู้ใช้เพิ่มเนื้อหาที่เป็นมัลติมีเดีย หรือปรับแต่งหน้าตาที่แสดงข้อมูลส่วนตัวได้ตามใจชอบและอื่นๆ เช่น เฟสบุ๊ค (Facebook) ได้มีการทำแอปพลิเคชันพิเศษมากมาย เพื่อให้ผู้ใช้เพิ่มเติมในหน้าข้อมูลส่วนตัวได้ เป็นต้น โดยสรุปแล้วอาจกล่าวได้ว่า เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network Sites: SNS) เป็นซอฟต์แวร์ที่นิยมใช้งานบนอินเทอร์เน็ต เพื่อตอบสนองวิถีการดำเนินชีวิตของคนยุคนี้ที่ใช้เวลากับการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นจนเกิดเป็นสังคมออนไลน์ สำหรับเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว บทความ รูปภาพ ผลงาน พบปะ แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ หรือความสนใจร่วมกัน และกิจกรรมอื่นๆ รวมไปถึงเป็นแหล่งข้อมูลจำนวนมากที่ผู้ใช้สามารถช่วยกันสร้างเนื้อหาขึ้นได้ตามความสนใจของแต่ละคน

6.3 ทฤษฎีการใช้ประโยชน์จากความพึงพอใจ (Uses and Gratification Theory)

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสารนั้นมีความเชื่อว่า ผู้รับข่าวสารเป็นผู้กำหนดว่าตนต้องการอะไร สื่ออะไรและเป็นเนื้อหาข่าวสารอะไร จึงสามารถตอบสนองความพึงพอใจของตนเองได้ ผู้รับข่าวสารจะเลือกใช้สื่อและรับข่าวสารที่สามารถตอบสนองความต้องการและความพอใจของตน แนวคิดนี้เป็นแนวคิดหนึ่งในทางการสื่อสารที่ให้ความสำคัญว่าผู้รับสารคือตัวจักรที่สำคัญที่จะตัดสินใจโดยอาศัยพื้นฐานความต้องการของตนเป็นหลัก แม็คคอมส์ และ เบคเกอร์ (McCombs and Becker, 1979 : 50-52) ได้อธิบายว่าคนเรามีเหตุผลในการ

เลือกใช้สื่อหรือเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกันไป และเหตุผลนั้นทำให้คนเลือกที่จะใช้สื่อมวลชนต่างประเทศกัน บางอย่างที่ใช้สื่อมวลชนนั้นสามารถตอบสนองและสร้างความพอใจให้แก่บุคคลนั้นได้ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล และนี่คือสิ่งที่เรียกว่า ความพึงพอใจ (Gratifications)

แคทซ์ (Katz) บลูมเมอร์ (Blumler) และ เกอร์วิทช์ (Gurvitch) (1998) ได้กล่าวถึงแนวทางการศึกษาการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจคือ การศึกษาผู้รับสารที่เกี่ยวกับสภาวะทางสังคมและจิตใจซึ่งก่อให้เกิดความต้องการ ความจำเป็นของบุคคล และเกิดมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนหรือแหล่งข่าวสารอื่นๆ แล้วนำไปสู่การเปิดรับสื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ อันก่อให้เกิดผลคือการได้รับความพึงพอใจตามที่ต้องการ และผลอื่นๆ ที่ตามมาซึ่งอาจจะไม่ใช่ผลที่ตั้งเจตนาไว้ก็ได้

นอกจากนี้ มีงานวิจัยเกี่ยวกับการจำแนกองค์ประกอบหรือกลุ่มของการวัดความพึงพอใจของผู้รับข่าวสาร โดย ลี บี เบคเกอร์ (Lee B. Becker, 1979 : 54-73) วิเคราะห์องค์ประกอบของความพึงพอใจ 3 องค์ประกอบ คือ 1) การติดตามข่าวสารและการแนะนำพฤติกรรม (Surveillance/Guidance) ซึ่งสะท้อนให้เห็นขอบเขตที่ปัจเจกชนใช้สื่อมวลชน เพื่อจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และเพื่อให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น 2) การใช้ประโยชน์ทางการติดต่อสื่อสาร ความตื่นเต้น และเสริมย้ำความเชื่อ (Communicatory Utility/Excitement/Reinforcement) ซึ่งครอบคลุมถึงการหลบหนีจากงานประจำ การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวสารกับผู้อื่น การชิมชั๊บข่าวสารเข้าสู่ชีวิตประจำวัน 3) การหลีกเลี่ยงไม่ใช้สื่อ (Media Avoidance) สะท้อนให้เห็นแนวโน้มที่คนไม่ใช้สื่อไม่รับข่าวสารจากสื่อ เป็นต้น

จากทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจจากสื่อ เป็นการอธิบายถึงพฤติกรรมของการใช้สื่อว่ามีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความพึงพอใจของมนุษย์ และการเน้นความสำคัญของกลุ่มผู้รับสารในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักสำคัญสำหรับการศึกษาวิเคราะห์ผู้รับสารซึ่งเป็นนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครว่า มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการใช้เฟสบุ๊ค (Facebook) เพื่ออะไรและในระดับใด

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไกรวุฒิ ทำไคว่กลาง วีระศักดิ์ หล้าสาย และนริรัตน์ จันทร์เสนา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของนักศึกษาในเขตเทศบาลนครอุดรธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีร้อยละ 69.3 มีอายุระหว่าง 20 - 22 ปี มีรายจ่ายต่อเดือนมากกว่า 4,500 บาท และส่วนใหญ่พักอาศัยที่หอพัก กลุ่มตัวอย่างมีการใช้เว็บไซต์ Facebook มากที่สุดถึงร้อยละ 81.0 แต่การติดตามอ่านข่าวสารจากเฟสบุ๊ก เพียงร้อยละ 69.0 ส่วนการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีผู้อ่านจากเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มากที่สุดร้อยละ 55.5 เหตุผลที่เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์เพราะเสนอข่าวรวดเร็วและน่าสนใจร้อยละ 38.0 รองลงมาคือเพราะความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ร้อยละ 35.5 ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านข่าวบันเทิงมากที่สุดร้อยละ 68.5 รองลงมาคือข่าวสังคม ร้อยละ 40.0

กุลนารี เสือโรจน์ (2556) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการสื่อสารของวัยรุ่นในพื้นที่สาธารณะบนเว็บไซต์ เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟสบุ๊ก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้ประโยชน์จากเฟสบุ๊กในฐานะสื่อกลางการสื่อสาร ดังนี้ 1. การสร้างสายสัมพันธ์ กล่าวคือในเฟสบุ๊กทุกคนในระบบถูกเชื่อมร้อยกันด้วยสายสัมพันธ์ที่เรียกว่า “เพื่อน” ซึ่งการสร้างสายสัมพันธ์แบบเพื่อนในเฟสบุ๊กสามารถเกิดขึ้นขยายตัว และจบลงได้อย่างง่ายดาย 2) การให้ความบันเทิง เฟสบุ๊กมีแอปพลิเคชันที่หลากหลายทำให้ผู้ใช้งานเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินได้ ทั้งการสนทนา เกม การอัปโหลดรูปภาพ คลิปวิดีโอต่างๆ ที่เอื้อให้ผู้ใช้เป็นได้ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร 3) การเป็นแหล่งข้อมูลสาธารณะ เฟสบุ๊กเป็นคลังข้อมูลที่มีความหลากหลาย ทั้งแหล่งข้อมูลในระดับบุคคลที่ข่าวสารมาจากการโพสต์ข้อความของผู้ใช้คนใดคนหนึ่ง และแหล่งข้อมูลสาธารณะในรูปแบบแฟนเพจ 4) เป็นช่องทางการสื่อสารประเด็นอ่อนไหว พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เฟสบุ๊กเป็นช่องทางในการสื่อสารประเด็นอ่อนไหว 2 ลักษณะคือ ในประเด็นส่วนตัว ใช้เฟสบุ๊กเป็นพื้นที่ระบายอารมณ์ความรู้สึกหรือความไม่พึงพอใจต่อบุคคลที่มีสถานภาพเหนือกว่าในโลกจริงทั้ง ครู อาจารย์ พ่อแม่ และในประเด็นส่วนรวมพบว่า มีตั้งสถานะวิจารณ์เสียดสีประเด็นการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่อาจพูดหรือสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาได้ในโลกจริงหรือในสื่อกระแสหลัก 5) การสอดส่องดูแลสังคม วิพากษ์วิจารณ์สังคมและรับเรื่องร้องทุกข์ 6) สะท้อนความเป็นตัวตนของบุคคลตามความเป็นจริง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เฟสบุ๊กเป็นพื้นที่สะท้อนความเป็นตัวตนตามความเป็นจริงผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ 7) ประกอบ

สร้างสิ่งที่อยากเป็นและอยากให้คนอื่นรับรู้ โดยที่กลุ่มตัวอย่างมักสร้างข้อมูลแสดงตัวตนขึ้นมาใหม่ในพื้นที่แสดงประวัติส่วนตัวที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง และไม่สนใจว่าคนอื่นจะเชื่อถือข้อมูลดังกล่าวหรือไม่

ทรงพล เหล่าเทิดพงษ์ วาฑิต มูลมาวัน และ เฉลิมพล มหากันธา (2554) ได้ศึกษาเรื่อง 1 วันกับพฤติกรรมการใช้สื่อสาร “เฟสบุ๊ก” เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มักใช้เฟสบุ๊กในการสื่อสารกับเพื่อนมากที่สุดเพื่อตอบสนองความต้องการด้านต่างๆ ทั้งความต้องการที่จะลดความรู้สึกเหงาเปล่าเปลี่ยว ความต้องการได้รับการกระตุ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ความต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเอง ความต้องการที่เพิ่มความพึงพอใจลดความวิตกกังวลหรือความขัดแย้งภายในจิตใจ และมักใช้เฟสบุ๊กในการสื่อสารตลอดเวลาเนื่องจากจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับบุคคลอื่นในสังคมเพื่อสนองตอบต่อความต้องการในด้านต่าง ๆ

ภาณุวัฒน์ กองราช (2554) ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย : กรณีศึกษา Facebook พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายมีอายุระหว่าง 19-21 ปี มีการศึกษาอยู่ในระหว่างปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีอัตราการใช้บริการ 1-5 ครั้งต่อสัปดาห์ ในการใช้แต่ละครั้งใช้เวลา 1-3 ชั่วโมงต่อครั้ง และมีประสบการณ์ใช้บริการน้อยกว่า 1 ปี โดยส่วนใหญ่เคยใช้บริการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่มีใน Facebook ซึ่งประกอบไปด้วยการโต้ตอบบนกระดานสนทนา การเข้าร่วมกลุ่มต่างๆ การเล่นเกม การตอบคำถาม (Quiz) การแบ่งปันรูปภาพ การแบ่งปันวิดีโอ การค้นหาเพื่อนเก่า การส่งข้อความ การร่วมแสดงความคิดเห็น การชอบ (Like) และพบว่า กลุ่มวัยรุ่นมีความเพลิดเพลินในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จนทำให้เกิดความรู้สึกชอบและสนุกสนาน รวมถึงเป็นการทำตามกระแสจนทำให้อัตราในการใช้เพิ่มมากขึ้นจนเกิดเป็นการติดการใช้งาน และอาจทำให้เกิดความรู้สึกกังวลหรือหมกมุ่นว่าจะต้องเข้าไปใช้งานอีกจนกลายเป็นความหลงใหลจนผิดปกติ อย่างไรก็ตาม การรับรู้ถึงความเสี่ยงจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Perceived Risk) ไม่มีความสัมพันธ์หรือทำให้พฤติกรรมความหลงใหล และการติดการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในกลุ่มวัยรุ่นลดลงแต่อย่างไรเนื่องจากกลุ่มวัยรุ่นดังกล่าวจะระมัดระวังมากในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ และจะไม่ใช้งานถ้ารู้สึกว่าการใช้เองได้รับความเสี่ยง

7. วิธีดำเนินการวิจัย

7.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาได้แก่ นักศึกษานักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1-4 ระดับปริญญาตรี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 731,917 คน (http://www.info.mua.go.th/information/show_all_statdata_table.php?data_show=2) ทั้งนี้ ในการกำหนดขนาดตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1967) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 และที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 625 ตัวอย่าง ดังนั้นในที่นี้จึงกำหนดขนาดตัวอย่างเท่ากับ 700 ตัวอย่าง

7.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- รวบรวมรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 33 แห่ง ทำการจับสลากเลือกสถาบันอุดมศึกษากลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 แห่ง ซึ่งได้แก่
 - 1.มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
 - 2.มหาวิทยาลัยเกริก
 - 3.มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
 - 4.มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
 - 5.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
 - 6.มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้า
 - 7.มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 - 8.มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 - 9.มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 - 10.มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- ทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 10 แห่ง โดยวิธีการสุ่มตามสะดวก (Convenience sampling) โดยทำการเก็บจากสถาบันละ 70 ตัวอย่างเท่ากัน

7.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเอง ภายใต้กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยได้มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้วทั้งความตรง และความน่าเชื่อถือได้ ทั้งนี้ในส่วนของความน่าเชื่อถือได้ ได้ใช้การทดสอบโดยการคำนวณค่าอัลฟาตามแบบคอนบรีค ผลการคำนวณมีค่าอัลฟา ดังนี้

- ชุดคำถามเกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบการใช้เฟสบุ๊ค มีค่าอัลฟาเท่ากับ .902
- ชุดคำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเฟสบุ๊ค มีค่าอัลฟาเท่ากับ .885
- ชุดคำถามเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้เฟสบุ๊ค มีค่าอัลฟาเท่ากับ .838

ทั้งนี้ ได้กำหนดเกณฑ์ของค่าอัลฟาที่มีความน่าเชื่อถือได้ไว้ที่ 0,75 ซึ่งค่าอัลฟาที่คำนวณได้จากการทดสอบดังกล่าวข้างต้นมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีค่าเข้าใกล้ 1.00 ดังนั้น ถือได้ว่าแบบสอบถามชุดดังกล่าวมีค่าความเชื่อถือได้สูง

8. ผลการวิจัย

8.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 422 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 มีอายุระหว่าง 18-19 ปี 262 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 จำนวน ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 จำนวน และส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51-3.00 จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6

8.2 พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ค

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เล่นเฟสบุ๊คทุกวันจำนวน 491 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1 รองลงมาเล่นเฟสบุ๊ค 4-6 วันต่อสัปดาห์ มี 89 คนคิดเป็นร้อยละ 12.7 โดยเล่นมากกว่า 2 ชั่วโมงต่อครั้ง ซึ่งมีร้อยละ 33.3 ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เล่นเฟสบุ๊คในช่วงเวลา 18.01-21.00 น. มีร้อยละ 39.1 รองลงมาเล่นเฟสบุ๊คช่วงเวลา 21.01-24.00 น. มีร้อยละ 33.7 และมักเล่นเฟสบุ๊คที่บ้านหรือที่พัก ร้อยละ 86.7 ส่วนใหญ่เล่นผ่านอุปกรณ์มือถือร้อยละ 67.6 จำนวน และเล่นผ่านโน้ตบุ๊ค ร้อยละ 43.9 นอกจากนี้พบว่า การเล่นเฟสบุ๊คส่วนใหญ่จะเล่นเมื่อมีเวลาว่างร้อยละ 59.4 และเล่นเฉพาะนอกเวลาเรียน ร้อยละ 17.7

ตารางที่ 1 ความถี่ในการเล่นเฟสบุ๊คของกลุ่มตัวอย่าง

ความถี่ในการใช้เฟสบุ๊ค	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ทุกวัน	491	70.1
4-6 วันต่อสัปดาห์	89	12.7
2-3 วันต่อสัปดาห์	50	7.2
1 วันต่อสัปดาห์	14	2.0
นาน ๆ ครั้ง	56	8.0
รวม	700	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เล่นเฟสบุ๊กทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 70.1 จำนวน 491 คน เล่นเฟสบุ๊ก 4-6 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 12.7 จำนวน 89 คน เล่นเฟสบุ๊กนาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.0 จำนวน 56 คน เล่นเฟสบุ๊ก 2-3 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 7.2 จำนวน 50 คน และ เล่นเฟสบุ๊ก 1 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 2.0 จำนวน 14 คนตามลำดับ

ตาราง 2 ระยะเวลาในการเล่นเกมในเฟสบุ๊กในต่อครั้ง

ระยะเวลาในการเล่นต่อครั้ง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 นาที	141	20.1
30 นาที-1 ชั่วโมง	213	30.5
มากกว่า 1 ชั่วโมง-1.30 ชั่วโมง	64	9.1
มากกว่า 1.30 ชั่วโมง-2 ชั่วโมง	49	7.0
มากกว่า 2 ชั่วโมง	233	33.3
รวม	700	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เล่นเฟสบุ๊ก มากกว่า 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 33.3 จำนวน 233 คน เล่นเฟสบุ๊ก 30 นาที-1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 30.5 จำนวน 213 คน เล่นเฟสบุ๊ก น้อยกว่า 30 นาที คิดเป็นร้อยละ 20.1 จำนวน 141 คน เล่นเฟสบุ๊ก มากกว่า 1 ชั่วโมง-1.30 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 9.1 จำนวน 64 คน และ เล่นเฟสบุ๊ก มากกว่า 1.30 ชั่วโมง-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 7.0 จำนวน 49 คนตามลำดับ

ส่วนลักษณะการใช้เฟสบุ๊กของนักศึกษา พบว่ามีลักษณะการใช้ที่หลากหลาย ทั้งการสนทนากับเพื่อน การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ (comment) การแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนในโอกาสต่างๆ การแสดง ความชื่นชมกับเพื่อน (กด like) การติดตามข่าวสารต่างๆ การติดตามข่าวสารในวงการบันเทิง การติดตามข่าวสารของศิลปินที่ชื่นชอบ การเล่นเกมส์ ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการใช้เฟสบุ๊ก ปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ลักษณะการใช้เฟสบุ้คของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะการใช้เฟสบุ้ค	ทุกวัน	บ่อย มาก	บ่อย	เป็นครั้ง คราว	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความหมาย
	จำนวน (ร้อยละ)							
1.ใช้ Chat กับเพื่อน	219 (31.3)	159 (22.7)	146 (20.9)	119 (17.0)	48 (6.9)	9 (1.3)	3.51	บ่อยมาก
2.กด Like เอาใจเพื่อน	141 (20.1)	179 (25.6)	160 (22.9)	134 (19.1)	60 (8.6)	26 (3.7)	3.18	บ่อย
3.สร้างFan Page ส่วนตัว	34 (4.9)	68 (9.7)	86 (12.3)	97 (13.9)	99 (14.1)	316 (45.1)	1.42	นาน ๆ ครั้ง
4.ดู Facebook ดารา/ นักร้องที่ชื่นชอบ	56 (8.0)	100 (14.3)	116 (16.6)	161 (23.0)	154 (22.0)	113 (16.1)	2.15	เป็นครั้งคราว
5.ดูพฤติกรรมแฟนเก่า	57 (8.1)	60 (8.6)	89 (12.7)	118 (16.9)	136 (19.4)	240 (34.3)	1.66	นาน ๆ ครั้ง
6.สืบประวัติแฟนใหม่หรือ เพื่อนต่างเพศ	78 (11.1)	81 (11.6)	128 (18.3)	133 (19.0)	111 (15.9)	169 (24.1)	2.11	เป็นครั้งคราว
7.ติดตามพฤติกรรมของ คนที่เราไม่ชื่นชอบ	67 (9.6)	48 (6.9)	100 (14.3)	110 (15.7)	148 (21.1)	227 (32.4)	1.71	เป็นครั้งคราว
8.Up Load ภาพใน ชีวิตประจำวัน	90 (12.9)	122 (17.4)	121 (17.3)	166 (23.7)	129 (18.4)	72 (10.3)	2.52	บ่อย
9.เขียน Post ข้อความเล่า เรื่องต่างๆ	103 (14.7)	124 (17.7)	147 (21.0)	163 (23.3)	120 (17.1)	43 (6.1)	2.71	บ่อย
10.ติดต่อผู้คุยกับบุคคลใน ครอบครัว	57 (8.1)	104 (14.9)	165 (23.6)	149 (21.3)	144 (20.6)	81 (11.6)	2.34	เป็นครั้งคราว
11.ติดตามข่าวประจำวัน	147 (21.0)	156 (22.3)	191 (27.3)	117 (16.7)	63 (9.0)	26 (3.7)	3.18	บ่อย
12.ติดตามข่าววงการ บันเทิง (ดารา/นักร้อง)	72 (10.3)	114 (16.3)	169 (24.1)	154 (22.0)	118 (16.9)	73 (10.4)	2.50	เป็นครั้งคราว
13.เล่นเกม	88 (12.6)	92 (13.1)	102 (14.6)	132 (18.9)	135 (19.3)	151 (21.6)	2.16	เป็นครั้งคราว
14.ได้ติดต่อสื่อสารกับ เพื่อนเก่า	132 (18.9)	163 (23.3)	178 (25.4)	130 (18.6)	57 (8.1)	40 (5.7)	3.09	บ่อย
15.แสดงความคิดเห็นต่อ เหตุการณ์ต่างๆ (Comment)	86 (12.3)	121 (17.3)	161 (23.0)	196 (28.0)	90 (12.9)	46 (6.6)	2.68	บ่อย
16.เขียนแสดงความคิดเห็น ในโอกาสต่างๆของเพื่อน	139 (19.9)	207 (29.6)	181 (25.9)	125 (17.9)	39 (5.6)	9 (1.3)	3.36	บ่อยมาก

ลักษณะการใช้เฟสบุ๊ค	ทุกวัน	บ่อยมาก	บ่อย	เป็นครั้งคราว	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความหมาย
	จำนวน (ร้อยละ)							
17. สร้างอัลบั้มรูปต่างๆ	78 (11.1)	121 (17.3)	148 (21.1)	186 (26.6)	130 (18.6)	37 (5.3)	2.60	บ่อย
18. ซื้อสินค้าและบริการ	40 (5.7)	50 (7.1)	63 (9.0)	98 (14.0)	147 (21.0)	302 (43.1)	1.33	นาน ๆ ครั้ง
19. ขายสินค้าและบริการ	24 (3.4)	38 (5.4)	43 (6.1)	76 (10.9)	109 (15.6)	410 (58.6)	0.94	นาน ๆ ครั้ง
20. ติดต่อสอบถามเรื่องการเรียนหรือส่งการบ้านครูอาจารย์	266 (38.0)	307 (43.9)	105 (15.0)	9 (1.3)	11 (1.6)	2 (.3)	2.34	เป็นครั้งคราว
รวม							2.37	เป็นครั้งคราว

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้เฟสบุ๊คในการสนทนา (Chat) กับเพื่อน และเขียนแสดงความยินดีกับเพื่อนในโอกาสต่างๆ ในระดับบ่อยมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 และ 3.36 ตามลำดับ (จากคะแนนเต็ม 5) ส่วนลักษณะการใช้ที่อยู่ในระดับบ่อยมี 7 รายการได้แก่ การกด Like เอาใจเพื่อน การอัฟโหลด (Up Load) ภาพต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การโพสต์ข้อความเล่าเรื่องต่างๆ การติดตามข่าวประจำวัน การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนเก่า การแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ต่างๆ (Comment) และการสร้างอัลบั้มรูป

8.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เฟสบุ๊ค

ตาราง 4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเฟสบุ๊คของกลุ่มตัวอย่าง

ประโยชน์ที่ได้รับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความหมาย
	จำนวน (ร้อยละ)							
1. ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน	266 (38.0)	307 (43.9)	105 (15.0)	9 (1.3)	11 (1.6)	700 (100)	4.16	มาก
2. ได้รับข้อมูลเพิ่มขึ้น	212 (30.3)	320 (45.7)	147 (21.0)	15 (2.1)	5 (.7)	700 (100)	4.03	มาก
3. ได้พบเพื่อนที่ขาดการติดต่อกันมานาน	244 (34.9)	279 (39.9)	143 (20.4)	22 (3.1)	11 (1.6)	700 (100)	4.03	มาก
4. ได้ผ่อนคลาย / คลายเครียด	235 (33.6)	268 (38.3)	154 (22.0)	33 (4.7)	9 (1.3)	700 (100)	3.98	มาก
5. ได้มีเพื่อนใหม่เพิ่มขึ้น	208 (29.7)	243 (34.7)	174 (24.9)	54 (7.7)	20 (2.9)	700 (100)	3.80	มาก
6. ได้รับประโยชน์ด้านเพิ่มช่องทางทำธุรกิจของตนเองมากขึ้น	102 (14.6)	175 (25.0)	202 (28.9)	116 (16.6)	104 (14.9)	700 (100)	3.07	ปานกลาง
7. ทำให้ไม่ตกเทรนด์ / ทันกระแสสังคม	182 (26.0)	272 (38.9)	187 (26.7)	40 (5.7)	18 (2.6)	700 (100)	3.80	มาก
8. ได้ข้อมูลมาใช้ในการเรียนหรือพัฒนาตนเอง	137 (19.6)	236 (33.7)	232 (33.1)	65 (9.3)	29 (4.1)	700 (100)	3.55	มาก
รวม							3.80	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างได้รับประโยชน์จากการใช้เฟสบุ๊คในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.80 โดยประโยชน์ด้านที่ได้รับมากที่สุดได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.16 รองลงมาได้แก่ การทำให้ได้รับข้อมูลมากขึ้น และการทำให้ได้พบเพื่อนที่ขาดการติดต่อกันมานาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.03 เท่ากัน ส่วนที่ได้รับประโยชน์น้อยที่สุดคือ ประโยชน์ในด้านเพิ่มช่องทางทำธุรกิจของตนเอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพียง 3.07

8.4 ผลกระทบของการใช้เฟสบุ๊ค

ตารางที่ 5 ผลกระทบของการใช้เฟสบุ๊คของกลุ่มตัวอย่าง

ผลกระทบ	เกิดขึ้นบ่อย	เกิดขึ้นบ้าง	ไม่เคยเกิดขึ้น	รวม	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน (ร้อยละ)					
1.ผลการเรียนลดลงหรือแอ้งลง	28 (4.0)	267 (38.1)	405 (57.9)	700 (100)	1.46	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น
2.ส่งกรบ้านไม่ทันเพราะห้วงเล่นเฟสบุ๊ค	28 (4.0)	226 (32.3)	446 (63.7)	700 (100)	1.40	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น
3.ทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับเพื่อน	46 (6.6)	322 (46.0)	332 (47.4)	700 (100)	1.59	เคยเกิดขึ้นบ้าง
4.ทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับแฟน/คนรัก	94 (13.4)	275 (39.3)	331 (47.3)	700 (100)	1.66	เคยเกิดขึ้นบ้าง
5.โดนครู/อาจารย์ว่ากล่าวเพราะเล่นในห้องเรียน	25 (3.6)	171 (24.4)	504 (72.0)	700 (100)	1.32	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น
6.ถูกลงโทษอันเนื่องมาจากการเล่นเฟส เช่น ถูกริบโทรศัพท์ชั่วคราว, ถูกหักคะแนน เป็นต้น	18 (2.6)	87 (12.4)	595 (85.0)	700 (100)	1.18	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น
7.พ่อแม่หรือผู้ปกครองว่ากล่าวหรือดุ	43 (6.1)	185 (26.4)	472 (67.4)	700 (100)	1.39	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น
8.ตื่นสายไปเรียนไม่ทันเพราะเล่นเฟสติก	43 (6.1)	181 (25.9)	476 (68.0)	700 (100)	1.38	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น
9.ไปไม่ทันนัดเพื่อนเพราะห้วงเล่นเฟส	25 (3.6)	149 (21.3)	526 (75.1)	700 (100)	1.28	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น
10.เกิดอุบัติเหตุทางกายเพราะมัวแต่เล่นเฟส เช่น เดินชนกับคนอื่น ๆ ทกล้ม เป็นต้น	32 (4.6)	134 (19.1)	534 (76.3)	700 (100)	1.28	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น
รวม					1.39	แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลกระทบที่เคยเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างจากการเล่นเฟสบุ๊คมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับแฟน/คนรัก การทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับเพื่อน และผลการเรียนลดลงหรือแอ้งลง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.66, 1.59 และ 1.46 ตามลำดับ (จากคะแนนเต็ม 3) ส่วนผลกระทบที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดได้แก่ การถูกลงโทษอันเนื่องมาจากการเล่นเฟส เช่น ถูกริบโทรศัพท์ชั่วคราว ถูกหักคะแนน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.18

ทั้งนี้ ในด้านผลกระทบที่เกี่ยวกับการเรียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 42.1 เคยได้รับผลกระทบทำให้ผลการเรียนลดลงในระดับเป็นบางครั้งจนถึงระดับบ่อยครั้ง ร้อยละ 36.2 เคยส่งการบ้านไม่ทัน ร้อยละ 28.0 เคยโดนครู/อาจารย์ว่ากล่าวเพราะ เล่นเฟสบุ๊กในห้องเรียน ร้อยละ 32.0 เคยตื่นสายไปเรียนไม่ทันเพราะเล่นเฟสบุ๊ก จนตึก นอกจากนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.7 เคยได้รับอุบัติเหตุทางร่างกาย เพราะมัวแต่เล่นเฟสบุ๊ก เช่น การเดินชนกับคนอื่น ๆ หรือหกล้ม เป็นต้น

9. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้
 ในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะการเล่นเฟสบุ๊กพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครนั้นมีการใช้เฟสบุ๊กในการสนทนา (Chat) กับเพื่อน และเขียนแสดงความยินดีกับเพื่อนในโอกาสต่างๆ ในระดับ บ่อยมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 และ 3.36 ตามลำดับ (จากคะแนนเต็ม 5) ทั้งนี้ เนื่องจากเฟสบุ๊กเป็นสื่อออนไลน์ที่ผู้สนทนาสามารถสื่อสารกับเพื่อนและโต้ตอบกัน ได้แบบฉับพลัน (Interactive) ซึ่งการสร้างสายสัมพันธ์กับเพื่อนนั้นเป็นสิ่งที่อยู่ในความต้องการของกลุ่มนักศึกษาซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในวัยรุ่น สอดคล้องกับงานวิจัย ของกุลนารี เสือโรจน์ (2556) ที่ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการสื่อสารของวัยรุ่น ในพื้นที่สาธารณะบนเว็บไซต์ เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟสบุ๊ก พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการใช้ประโยชน์จากเฟสบุ๊กในฐานะสื่อกลางการสื่อสารเพื่อสร้างสายสัมพันธ์ กล่าวคือในเฟสบุ๊กทุกคนในระบบถูกเชื่อมร้อยกันด้วยสายสัมพันธ์ที่เรียกว่า “เพื่อน” ซึ่งการสร้างสายสัมพันธ์แบบเพื่อนในเฟสบุ๊กสามารถเกิดขึ้น ขยายตัว และจบลงได้ง่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงพล เหล่าเทิดพงษ์ วาทีต มูลมาวัน และ เฉลิมพล มหากันธา (2554) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในสถาบัน ราชภัฏเชียงใหม่ส่วนใหญ่มักใช้เฟสบุ๊กในการสื่อสารกับเพื่อนมากที่สุด เพื่อตอบสนองความต้องการด้านต่างๆ ทั้งความต้องการที่จะลดความรู้สึกเหงา เปล่าเปลี่ยว และต้องการได้รับการกระตุ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

ในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเฟสบุ๊กพบว่า ประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับมากที่สุดได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน รองลงมาได้แก่การทำให้ได้รับข้อมูลมากขึ้น มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.16 และ 4.03 ตามลำดับ ซึ่งในแง่ของความ เป็นสื่อสมัยใหม่นั้น เฟสบุ๊ก (Facebook) เปรียบเสมือนการย่อโลกให้เล็กลง

การสื่อสารมีความทันสมัย รวดเร็วและมีความก้าวล้ำทางเทคโนโลยีมากขึ้น ทั้งนี้โดยธรรมชาติของเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้น เป็นเว็บไซต์ที่ทำให้ปัจเจกบุคคลได้กระทำการสิ่งต่างๆ ได้หลากหลาย ทั้งการสร้างฐานข้อมูลส่วนตัวบนพื้นที่สาธารณะหรือกึ่งสาธารณะในระบบ การเชื่อมต่อรายการต่างๆ ที่ผู้ใช้ยอมให้มีการแบ่งปันข้อมูลไปยังบุคคลต่างๆ ที่ติดต่อสื่อสารกัน และสามารถเข้าชมและกีดขวางรายการเชื่อมของบุคคลภายในระบบได้ (Boyd & Ellison, 2007) ด้วยเหตุนี้ เฟสบุ๊คจึงกลายเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่อีกระบบหนึ่งที่ใช้สามารถเข้ามาค้นหาหรือรับเอาข้อมูลต่างๆ ที่ตนต้องการทราบได้ นอกจากนี้ประโยชน์อีกประการหนึ่งที่นักศึกษาค้นคว้าได้คือการทำให้ได้พบเพื่อนที่ขาดการติดต่อกันมานาน ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.03 จัดอยู่ในระดับมาก ด้วยเหตุผลที่ว่า เทคโนโลยีทางการสื่อสารอย่างเครือข่ายสังคมออนไลน์แบบเฟสบุ๊ค (Facebook) นั้นมีข้อดีคือความสัมพันธ์ทางการสื่อสารในรูปแบบใหม่ที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะแต่การสนทนาซึ่งกันและกันเท่านั้น แต่ยังเป็น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ลดช่องว่างทางระยะทางและเวลา ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่รวมถึงพบเพื่อนเก่าๆ ที่ไม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ประกอบกับ สื่อสารง่ายและรวดเร็วมากขึ้น ที่ไม่ใช่แค่การรู้จักกันในกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น และยังทำให้เกิดการสื่อสารถึงกันครอบคลุมทั่วโลกด้วย (www.allfacebook.com อ้างใน ภัทธา เรื่องสวัสดิ์, 2553)

ในประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เคยเกิดขึ้นจากการเล่นเฟสบุ๊ค แม้ผลกระทบในภาพรวม จะเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างในระดับไม่มากนักแต่มีประเด็นน่าสนใจว่า นักศึกษาจำนวนมากถึงร้อยละ 52 เคยมีการทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับคนรัก และจำนวนร้อยละ 52 เช่นเดียวกันที่เคยมีการทะเลาะหรือโต้เถียงหรือขัดแย้งกับเพื่อนอันเนื่องมาจากการเล่นเฟสบุ๊ค นอกจากนี้ร้อยละ 42 ยอมรับว่าเคยได้รับผลกระทบทำให้ผลการเรียนลดลงในระดับเป็นบางครั้งจนถึงระดับบ่อยครั้ง ร้อยละ 36.2 เคยส่งการบ้านไม่ทัน ร้อยละ 28.0 เคยโดนครู/อาจารย์ว่ากล่าวเพราะเล่นเฟสบุ๊คในห้องเรียน ร้อยละ 32.0 เคยตื่นสายไปเรียนไม่ทันเพราะเล่นเฟสบุ๊คจนตึก นอกจากนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.7 เคยได้รับอุบัติเหตุทางร่างกายเพราะมัวแต่เล่นเฟสบุ๊ค เช่นการเดินชนกับคนอื่น ๆ หรือหกล้ม เป็นต้น ผลกระทบเหล่านี้ แม้เกิดขึ้นไม่บ่อยมาก แต่ก็เป็นประเด็นที่น่าเป็นห่วงสำหรับนักศึกษาที่อยู่ในวัยเรียน และเป็นวัยรุ่นด้วย ซึ่งงานวิจัยของ กุลนารี เสือโรจน์ (2556) ชี้ให้เห็นว่า เฟสบุ๊ค เป็นที่ที่มีการให้ความบันเทิงด้วยเพราะมีแอปพลิเคชันที่หลากหลาย ทำให้ผู้ใช้ช้าน

เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินได้ ทั้งการสนทนา เกม การอัปโหลดรูปภาพคลิป วิดีโอต่าง ๆ ซึ่งคุณสมบัติในส่วนนี้ย่อมสามารถทำให้นักศึกษาเพลิดเพลินกับการเล่นเฟสบุ๊ก จนนำมาซึ่งผลกระทบในเชิงลบหลายประการดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

เอกสารอ้างอิง

- วิมลพรรณ อาภาเวท สาวิตรี ชีวะสาธน์ และ ชาญ เดชอัศวาง. 2554. “พฤติกรรมกรรมการสื่อสารในเฟสบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.” คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ภานุวัฒน์ กองราช. 2554. “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย : กรณีศึกษา Facebook.” ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิวัช จันทนาสุภากรณ์. 2553. “ทัศนคติที่มีต่อการเปิดรับสื่อออนไลน์บนเครือข่ายสังคมออนไลน์: กรณีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.” ปรียญานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วังทราย อินทะวัน. 2553. “พฤติกรรมกรรมการบริโภคสื่อประเภทต่าง ๆ ของวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่.” ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรา เรื่องสวัสดิ์ .2553. “รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร.” ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภอักษร ปรีดาสุทธิจิตต์. 5245. “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ.” ปรียญานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชรีย์ ไชยฤกษ์. 2545. “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.” ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- อรอุมา ศรีสุทธิพันธ์. 2545. “ความคิดเห็นและพฤติกรรมกาารเปิดรับสื่อทางอินเทอร์เน็ต รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร.” คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญญา เลิศสุวรรณ. 2545. “ความพึงพอใจในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสารของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่.” ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธมลวรรณ เกียรติก้องศรี. 2544. “การใช้บริการสืบค้นสารนิเทศด้วยคอมพิวเตอร์ของนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย.” ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กุลนารี เสือโรจน์. 2556. “พฤติกรรมกาารสื่อสารของวัยรุ่นในพื้นที่สาธารณะบนเว็บไซต์ เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก.” รายงานวิจัยภายใต้งบประมาณสนับสนุนคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. 2542. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา บุรณเดชาชัย. ผลของการเปิดรับข่าวจากอินเทอร์เน็ตที่มีต่อวิถีการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยในภูมิภาคตะวันออก. <http://www.amsarthailand.utcc.ac.th/attachments/article/32/Sukunya.pdf> 25 พฤศจิกายน 2556.
- จตุรรัตน์ พรจิตลือชัย. พฤติกรรมกาารใช้สื่ออินเทอร์เน็ตกับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. <http://ict2.rsu.ac.th/grad/Upload/Abstract/2162-0046Abstract.pdf> 25 พฤศจิกายน 2556.
- วาสนา ขวัญทองยิ้ม. อิทธิพลของพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารกาารท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. http://research.skru.ac.th/RMS/show_research.php?id=198 25 พฤศจิกายน 2556.
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. “Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship.” **Journal of Computer-Mediated Communication** 13,1 (2007) : 210-230.

- Boyd, danah and Jeffrey Heer. **“Profiles as Conversation : Networked Identity Performance on Friendster.”** Proceedings of the Hawai’i International Conference on System Sciences (HICSS-39), Persistent Conversation Track. Kauai, HI: IEEE Computer Society January 4-7, 2006.
- Rosengren, Karl Erik. “International News: Methods, Data and Theory.” **Journal of Peace Research.** 11 (1974) : 145-156.
- McCombs, Maxwell E. 1979. **Using mass communication theory.** Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.